

## RBI चे चलनविषयक धोरण जून 2022

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या (आरबीआय) मॉनिटरी पॉलिसी कमिटीने (एमपीसी) आपल्या द्वैमासिक बैठकीत प्रमुख धोरणात्मक दर ५० बेसिस पॉइंटने (बीपीएस) वाढवून ४.९० टक्के केल्याने बँकिंग प्रणालीतील व्याजदर आणखी वाढणार आहेत.

### या दरवाढीचा अर्थ काय?

- मे मध्ये 40 bps च्या वाढीनंतर येणारी रेपो दर वाढ, बँका आणि बिगर बँकिंग फायनान्स कंपन्यांना रेपो-लिंकड कर्ज दर आणि निधी आधारित कर्ज दर (MCLR) किमान खर्च वाढवण्यास भाग पाडेल.
- कारण रेपो दरवाढीमुळे बँकांच्या निधीची किंमत वाढणार आहे.
- निव्वळ परिणाम विद्यमान कर्जदारांच्या समान मासिक हप्त्यांमध्ये (EMIs) आणखी वाढ होईल.
- शिवाय नवीन गृह, वाहन आणि वैयक्तिक कर्जही महागणार आहे. विश्लेषकांचे असेही म्हणणे आहे की रेपो दरवाढीमुळे उपभोग आणि मागणीवर परिणाम होऊ शकतो.

### दर आणखी वाढणार का?

- चलनवाढीला लगाम घालण्यासाठी मध्यवर्ती बँक तुलनेने कमी कडक चक्रात येत्या काही महिन्यांत व्याजदर वाढीवर लक्ष केंद्रित करेल.
- चलनवाढीचा दर ६ टक्क्यांच्या पुढेही (upper limit of the tolerance band) कायम राहिल्याने आणि विकासदरात वाढ होत असताना आरबीआयच्या पॉलिसी पॅनेलने जूनमध्ये पॉलिसी रेपो दरात ४० बीपीएस आणि ऑगस्टमध्ये आणखी ३५ बीपीएसने वाढ करणे अपेक्षित होते, असे विश्लेषकांनी म्हटले आहे.
- मुख्य म्हणजे आरबीआय एमपीसी ऑगस्टपर्यंत अल्ट्रा-प्लेसमेंटमधून बाहेर पडण्याची आणि पॉलिसी रेपो रेट 5.15 टक्क्यांच्या पूर्व-महामारी स्तरावर नेण्याची शक्यता आहे.
- चलनवाढीचा दर वाढतच असल्याने आरबीआय एमपीसीने मार्च 2023 पर्यंत पॉलिसी रेपो रेट 5.65 टक्क्यांपर्यंत नेला जाईल," असे बँक ऑफ अमेरिका सिक्युरिटीजच्या अहवालात म्हटले आहे.

### RBI रेपो रेट 50 bps वाढीचा परिणाम (Impact of RBI Repo Rate Hike)

**ठेवीचे दर वाढणार :** येत्या काही महिन्यांत बँकांना ठेवीचे दर वाढवावे लागतील. RBI ने मे महिन्यात रेपो दर 40 bps ने वाढवल्यानंतर अनेक बँकांनी ठेवीचे दर आधीच वाढवले आहेत.

- **वाढीचा दर राखून ठेवला:** आरबीआयच्या धोरण पॅनेलने भारताचा ७.२ टक्के वाढीचा अंदाज कायम ठेवला आहे. नॅशनल स्टॅटिस्टिकल ऑर्गनायझेशनने 31 मे रोजी भारताचा 2021-2022 8.7 टक्के असा अंदाज वर्तवला होता. प्रदीर्घ भू-राजकीय तणाव, वस्तूंच्या वाढलेल्या किमती, सतत पुरवठ्यातील अडथळे आणि जागतिक आर्थिक परिस्थिती घट्ट होण्यामुळे होणारे नुकसान या दृष्टिकोनावर परिणाम करतात, असे RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी सांगितले.
- **चलनवाढीची चिंता कायम आहे:** अंदाज दर्शविते की 2022-23 च्या पहिल्या तीन तिमाहीत महागाई 6 टक्क्यांच्या वरच्या पातळीच्या वर राहण्याची शक्यता आहे, एमपीसीने म्हटले आहे. हे RBI च्या पुढील दर कारवाईचे संकेत देते. 2022-23 मध्ये महागाई आता 6.7 टक्के राहण्याचा अंदाज आहे, असे दास म्हणाले.